

muistio

AIKA: tiistai 4.5.2010 klo 13.00–15.30

PAIKKA: Sosiaali- ja terveysvirasto neuvotteluhuone, Vaasanpuistikko 20 B II krs., Vaasa

Osallistujat:

Juha Karvala pj. -> klo 14.50
Erkki Penttinen
Pirjo Wadén
Peter Granholm
Hannu Joutsela
~~Alice Backström~~
~~Maija Nyystilä~~
~~Virpi Hagström~~
~~Ossi Pursiainen~~
Tuula Jäntti
Varpu Rajaniemi vpj. Klo 14.50-15.45
Seija Ollila
Marjo Hannu-Jama – klo 14 asti
Maritta Vuorenmaa
~~Raimo Koivisto~~
Tony Pellfolk
Katri Viitasalo
Arto Rautajoki
Tuula Mulju siht.
~~Leena Kaisa Nikkarinen, Kaste Väli-Suomi~~

Henkilökohtainen varajäsen:

~~Sinikka Mäenpää~~
~~Matti Paloneva~~
~~Yvonne Holming~~
~~Inger Björn~~
~~Hanna-Maija Kokko~~
~~Gunilla Bertell~~

Leena Tuovinen

~~Hans Frantz~~
Susanne Jungerstam

ASIAT:

- 1§ Kokouksen avaus ja läsnäolijat
- 2§ Esityslistan hyväksyminen
- 3§ Pöytäkirjan tarkistaminen
- 4§ Tiedotusasiat
- 5§ Kaste-ohjelman Väli-Suomen ajankohtaisasiat
- 6§ Ns. opetusklinikan valmistelutyö
- 7§ Muut asiat
- 8§ Kokouksen päättäminen

1§ Kokouksen avaus ja läsnäolijat

Läsnäolijoiden toteamisen yhteydessä todettiin uusien ohjausryhmän jäsenten nimeämisiä. Yrkeshögskolan Novian edustajana on Tony Pellfolk ja varajäsenenä Susanne Jungerstam. Alice Backströmin varajäsen K-3 kunnista on Gunilla Bertell Mustasaaresta. Sinikka Mäenpää on jäänyt eläkkeelle. SONet BOTNIA:n uusi kehittämisjohtaja Arto Rautajoki esittäytyi.

Päätös: Puheenjohtaja avasi kokouksen klo 13.10. Todettiin läsnäolijat. Ohjausryhmän jäsenten muutokset ja uudet varajäsenet merkitään tiedoksi.

2§ Esityslistan hyväksyminen

Päätös: Esityslista hyväksyttiin.

3§ Pöytäkirjan tarkistaminen

Esitys: Hyväksytään edellisen kokouksen muistio ja toimintasuunnitelma tarkennuksineen (Liite 1).

Päätös: Pöytäkirja ja toimintasuunnitelma hyväksyttiin.

4§ Tiedotusasiat

- THL:n ja Pohjanmaan edustajien työkokous 12.5. aiheenaan Terveiden ja hyvinvoinnin avainindikaattorit. Sosiaalijohdon edustus työkokouksessa on yhteistoiminta-alueittain. Järjestäjinä ovat THL, Pohjanmaan liitto ja SONet BOTNIA.

Pohjalaismaakunnan hyvinvointibarometrin 2009 toteuttamisen jälkeen kehittäminen jatkuu hyvinvointitiedon tuottamisessa. Työkokous tukee näitä pyrkimyksiä. Sosiaalialan osaamiskeskusverkostolla on 1.6.2010 myös alueellisen tiedontuotannon päivä, jossa haetaan asiaan painopisteitä ja profiloitumista.

- BoWer-hankkeen ohjausryhmä laajenee maakunnalliseksi. Näin Pohjanmaan maakunnan tarpeet voidaan ottaa paremmin huomioon. BoWer-hanke on sateenvarjohanke, jonka alla viedään eteenpäin useampia hankkeita. Ajankohtaista on MediBothnia-hankkeen ja BoWerin yhteistyön käynnistäminen tänä keväänä.
- Lastensuojelun kaksikieliset laatupäivät 4.11.2010 Vaasassa. Teemana on Vaikuttavaa lastensuojelua. Valtakunnallisten toimijoiden kanssa paikallisina järjestäjinä ovat det FSKC ja SB. Tilaisuuksia on Suomessa syksyllä 5 kpl. Ks. www.lastensuojelunlaatupaivat.fi
- Valtakunnalliset sijaishuollon päivät järjestetään Vaasassa 2011.

58 Kaste-ohjelman Väli-Suomen ajankohtaisasiat

Kaste-ohjelman aluesuunnittelija Leena-Kaisa Nikkarinen oli estynyt osallistumasta kokoukseen. Tästä syystä kokouksessa käsiteltiin pelkästään Pohjanmaan ajankohtaiset kannanotot Väli-Suomen alueellisen johtoryhmän 6.5. kokousta varten sekä uudet hankepäätökset. Kaste-asioita käsitellään laajemmin seuraavassa kokouksessa.

Vuonna 2010 Kaste-ohjelmasta myönnettiin avustusta 15 hankkeelle, joista kuusi on jatkohankkeita. Nämä jatkohankkeet saivat ensimmäisen rahoituspäätöksensä lokakuussa 2008, poikkeuksellisen hakuajan vuoksi. Näin ollen näiden hankkeiden toimintakausi olisi jäänyt erittäin lyhyeksi, tästä syystä avustusaikaa jatkettiin. Hankkeiden jatkokausi ei ole itsestään selvyyttä, tulevalla avustuskierroksella jatkohakemuksiin suhtaudutaan erittäin pidättyväisesti.

Vuonna 2011 kehittämishankkeille on jaossa valtionavustusta 28 milj.€. Painopistealueina ovat

- Sosiaali- ja terveydenhuollon aluemallin kokeilu. Tässä olennaista on perusterveydenhuollon, sosiaalihuollon ja perustason erikoissairaanhoidon rakenteellinen ja toiminnallinen eheä kokonaisuus.
- Perusterveydenhuollon (toimiva terveyskeskus) ja sosiaalihuollon vahvistaminen.
- Osallisuuden lisääminen ja syrjäytymisen vähentäminen.
- Terveyden ja hyvinvoinnin edistämisen rakenteiden vahvistaminen.

Asian käsittely: Pohjanmaa osallistuu tällä hetkellä kolmeen Kaste-hankeeseen: IkäKaste, PerheKaste (Kasperin-hanke) sekä Välittäjä-hanke. Alueellamme uusia käynnistyviä hankkeita 2010 vuonna ovat Vammaispalvelujen valtakunnallinen kehittämishanke sekä Potku-hanke, jossa kehitetään perusterveydenhuoltoa ja potilaan osallisuutta.

Ohjausryhmä esittää, että em. kolmelle käynnissä olevalle hankkeelle ehdotetaan Väli-Suomeen valmisteltavaksi jatkohankkeita. Kehittämistarvetta on edelleen ja yhteistyöverkostot alueella on saatu koottua. Jos hankkeet kestävät vain yhden kauden tai hanke katkeaa välillä, on verkostot taas rakennettava uudelleen. Tätä ei pidetä tarkoituksenmukaisena.

PerheKaste-hankkeen tavoitteiksi jatkohankkeeseen ohjausryhmä esitti

- Kasvu- ja kehitysympäristöihin vietävien palvelujen kehittämistä edelleen
- Erityisosaamisen tuomista peruspalveluihin
- Perhetyön kehittäminen
- Varhaisen tuen ja VARPU-mallia halutaan kehittää eteenpäin
- Monikulttuurisuus
- Kolmannen sektorin roolin täsmentäminen
- Moniammatillinen johtaminen
- Syömishäiriöiden valtakunnallinen osaamiskeskus Pietarsaassa uutena osiona hankkeeseen

Hankkeissa priorisoidaan tulevalla kierroksella SoTe-aluemallin mukaisia hankkeita.

STM järjestää 3.6. Varpu-kuntatilaisuuden THL:n tuella toteutettavasta varhaisen avoimen yhteistoiminnan kulttuurin aikaansaamisesta kuntiin. Kunnat voivat osallistua STM:n koordinoimaan hankkeeseen, josta tilaisuudessa informoidaan. Varpu-toiminta ulottuu kunnassa useam-

malle sektorille ja kunnat voivat kehittää sitä yhteistyössä tai yhteistoiminta-alueilla. Tarjolla on menetelmiä em. toiminnan toteuttamiseksi, joista voidaan saada hyötyä toiminnan eteenpäin viemiseen. Selvitetään, onko mahdollista, että Varpu-hanke ja Perhekaste-hanke voitaisiin yhdistää niissä kunnissa, jotka haluavat mukaan molempiin hankkeisiin.

Todettiin, että tällä hetkellä Pohjanmaalla on käynnissä 17 monikulttuurisuuteen liittyvää hanketta, joita pitäisi koota ja koordinoita paremmaksi kokonaisuudeksi. Pohjanmaalla on 700 vastaanottopaikkaa. Sisäministeriö on ehdottanut maahanmuuttajien kotouttamisen edistämiseksi kolmen polun mallia kokeilulakiehdotuksessaan. Kokouksessa esitettiin, että monikulttuurisuuden sisältönä hankkeessa kehitettäisiin ja toteutettaisiin varhaisen puuttumisen ja tukemisen toimintatapaa kolmannella polulla (lasten ja nuorten polku).

Käytännön tosiasiana todettiin, että Kelpo- ja Kaste-hankkeet ovat hyvin päällekkäisiä. Myös hankkeiden toteuttamaa koulutusta on paljon ja työntekijöiden joutuvat harkitsemaan osallistumistaan niihin.

Lisäksi keskusteltiin Osallisuus ja syrjäytyminen kohtaan liittyen ns. Aikuissosiaalityön hankkeen valmistelusta. Etelä-Pohjanmaalla toimii aikuissosiaalityön verkostoja ja EU-rahoitteisena ns. Valtaväylä-hanke. Keski-Pohjanmaalla on viime vuonna käynnistetty aikuissosiaalityön verkostoa. Pohjanmaalla on käyty tänä vuonna keskusteluja aikuissosiaalityön kehittämisestä Vaasan kaupungin kanssa. Maakunnan kuntien kehittämisen tarve tässä asiassa on vielä selvittämättä.

Keskustelussa aikuissosiaalityön ja sosiaalityön kehittämisen tarpeista korostettiin sosiaalisen merkitystä. Tämän kehittämiseen ei ole Kaste-hankkeissa alueella selkeästi panostettu. Aikuissosiaalityön kehittämisessä ohjausryhmä tähdennsi:

- moniammatillisen yhteistyön kehittämistä, huomioiden erityisesti päihde- ja mielenterveytyö
- kolmannen sektorin yhteistyö ja toiminta työllistettävien sekä verkostoja vailla olevien, turvattomimpien ryhmien kanssa
- sosiaalityön resurssit kehittämisessä ovat pienet terveydenhuoltoon verrattuna
- aikuissosiaalityön pullonkaulat
- aikuissosiaalityön merkitys lähipalvelujen säilyttämisessä

Vaasassa on ollut toukokuussa ministeri Risikon tapaaminen, jonka terveiset liittyvät SoTe-aluemallin kehittämiseen. Tapaamisessa olivat esillä Pohjanmaan kehittämistarpeet (mm. MediBothnia-hankkeessa ja BoWerin verkostoissa tehtävä työ sekä pohjoismainen yhteistyö), jotka keskustelussa olivat johtaneet ehdotukseen osallistua valtakunnalliseksi pilotiksi SoTe-aluemallin kokeiluun. Alustavana ajatuksena sisältö koostuisi terveydenhuollon, erikoissairaanhoidon, sosiaalialan ja niiden yhteisestä toiminnasta sekä tutkimuksen, kehittämisen ja arvioinnin kokonaisuudesta monikielisyys huomioiden.

STM tarjoaa SoTe-aluemallin kokeiluun lähteville piloteille kumppanuutta, jossa ratkotaan kokeilussa esille tulevia uudistustarpeita ja niiden toteutusta. Hankkeen kokeilualueet saavat ministeriöltä esim. juridista asiantuntemusta käyttöönsä. Tarvittavat uudistukset sisältävät lainsäädännöllisiä velvollisuuksia, jotka on mallissa huomioitava ja niissä voi tulla myös maakunnallaajuisissa asioita/palveluita huomioitavaksi. STM kertoo SoTe-aluemallin kehittämistavoitteista vielä ennen juhannusta Helsingissä. Pohjanmaan liiton aluekehitysjohtaja Varpu Rajaniemi toimii yhteyshenkilönä STM:n suuntaan asiassa. Väli-Suomen alueelliselle johtoryhmälle il-

moitetaan hankkeita varten koko Pohjanmaan alustava kiinnostus olla mukana SoTe-aluemallin kehittämisessä.

Yleisti ottaen Kaste hankevalmisteluissa koettiin tarkentamisen varaa. Tämä on oleellista sen takia, kun hankkeet ovat laajoja ja toivomme niiden valmistelun ja toteutuksen sujuvan hyvin laajuudesta huolimatta. Näistä toivottiin vähän paremmin tiedottamista. Ja että tieto tulisi hyvisä ajoin. Hankevalmistelut ovat olleet liian kiireisiä. Kysymyksiksi alueelliselle jorylle tulevaan kokouksen jäivät: millainen on hankeaiheiden koonti alueellamme ja miten hankkeet ja jatkohankkeet valmistellaan kokonaisuuksiksi ja millä aikataululla.

Päätös: Pohjanmaa esittää Väli-Suomen alueelliselle johtoryhmälle jatkohankkeiden valmistelua nyt käynnissä oleville hankkeille, kiinnostuksensa SoTe-aluemalliin, aikuissosiaalityön kommentit ja hankevalmistelua koskevat kysymykset. Tiedot välitetään Leena-Kaisa Nikkariselle ennen kokousta.

6§ Nk. Opetusklinikan valmistelu

Pohjanmaan liiton ideahakuun 31.3. on jätetty ns. opetusklinikkaa koskeva hanke-esitys 31.3. Hallinnoijan edustajana Erkki Penttinen esitteli asiaa.

Asian käsittely: Opetusklinikan toiminnan ideassa keskeistä on, miten nykyisiä päällekkäisyyksiä useiden oppilaitostemme toiminnassa voidaan poistaa ja hyödyntää niissä yhteistyöstä. Toisena oleellisena asiana on, miten opetusklinikan toiminnalla voidaan yhdistää sitä, mitä annettavaa tieteellisellä tutkimuksella, käytännön työllä ja opetuksella on annettavana toisilleen. Pohjanmaan kuntien ja korkeakoulujen tarpeista asiaan esiselvityksen on 2009 vuoden aikana Vaasan kaupunki, Sinikka Viitanen. Hankeidean osapuolina ovat Vaasan kaupunki Vaasassa toteutettava HY:n psykiatrikoulutus ja sosiaalityön koulutus, Kokkolan yliopistokeskus Chydenius sekä ammattikorkeakoulut Novia ja VAMK. Asiaan palataan syksyn mittaan kun tiedetään asian etenemisestä ja hankkeistamisen mahdollisuuksista Pohjanmaan liiton kautta esim. EAKR-rahoituksen avulla. Yhteistyössä ovat myös THL:n Vaasan toimipiste, det FSKC ja SONet BOTNIA. Asiassa on tiivis yhteys MediBothnia-hankkeen ja BoWer-hankkeen sisältöihin

Ohjausryhmän kootut ehdotukset: Huomioidaan

- Kokkolan opetusklinikkavalmistelun kokemukset sekä Praxis-areenor-kokemukset det FSKC:n kautta
- Ns Kokkolan malli työelämän ja opetuksen yhdistämisestä, joka on käytössä esim. vanhusten kanssa
- Kootaan kehittäjäryhmä opetusklinikka-asian ympärille
- MediaBothnian nimen tasapainottaminen sosiaaliala huomioiden
- huomioidaan alueellisuus
- II asteen koulutuksen huomiointi?
- Aikuissosiaalityö sisältönä sopisi klinikan toimintaan

7§ Muut asiat

Muita asioita ei ollut:

8§ Seuraavat kokousajat ja kokouksen päättäminen

Seuraava kokous on 14.6. Puheenjohtaja päätti kokouksen klo 15.45.